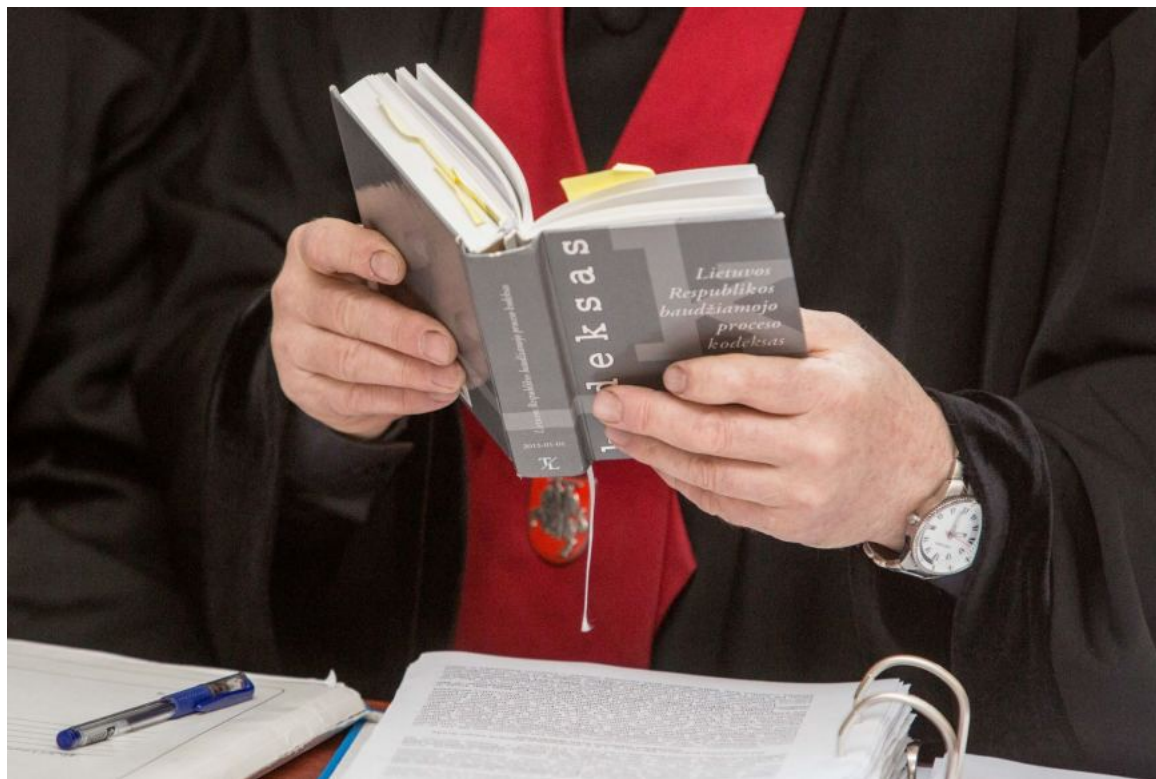

15

15MIN > AKTUALU > ŠVIETIMAS

Publikuota: 2016 liepos 8d. 21:06

VU studentai ir dėstytojai: globalūs iššūkiai keičia teisininkų požiūrį į teisę ir teisės studijas

Juliaus Kalinsko / 15min nuotr. / Prokuroras

LAURA KEŠYTĖ

Šaltinis: Projekto partnerio remiamas turinys

Praėjusių metų pabaigoje Vilniaus universiteto Teisės fakultetas (VU) gavo pakvietimą įsitraukti į 30-ties pasaulio universitetų grupę, kuri vykdo tarptautinį edukacinį projektą – „Law Without Walls“ (LWOW, liet. „Teisė be sienų“). Šis projektas kasmet pritraukia ne tik solidų skaičių prestižinių teisės aukštųjų mokyklų, bet ir didžiules verslo ir technologijų korporacijas. Kuo dalyvavimas LWOW veikloje yra reikšmingas jauniems mūsų šalies teisininkams? Kokias ateities įžvalgas jis atveria?

LWOW projekto, vystomo nuo 2010 m., iniciatorius – Majamio universiteto teisės mokykla. Projektas su kiekvienais metais auga – prie jo jungiasi vis daugiau universitetų bei suinteresuotų teisės ir verslo organizacijų.

Projekto esmė – globalių pokyčių kontekste praktiškai supažindinti studentus su ateities teisininko kompetencijomis. Iš sėkmingo teisininko bus tikimasi, jog jis būtų kūrybingas problemų sprendėjas, didelę riziką toleruojantis lyderis ir verslios mąstysenos profesionalas, gebantis naudotis technologijomis, socialine žiniasklaida, telkti komandas ir disponuojantis puikiais komunikacijos įgūdžiais.

„Mūsų universitetas buvo vienintelis Centrinėje ir Rytų Europoje, dalyvaujantis šiame projekte. Buvo labai džiugu atsiverti tarp tokių aukštųjų mokyklų, kaip Pensilvanijos universiteto Whartono verslo mokykla, Harvardo, Stanfordo, Majamio, Paryžiaus, Londono, Ispanijos, Vokietijos, Kanados, Australijos, Kinijos, Čilės teisės mokyklos ir daugybės kitų“, – savo įspūdžiais dalijosi projekte dalyvavęs VU Teisės fakulteto doktorantas Karolis Jonuška.

Dėl labai didelio dalyvių skaičiaus projektas vyko taip pat nuotoliniu būdu ir truko apie 4 – 5 mėnesius.

Skatino mąstyti globaliai

Į LWOW buvo atrinkti 3 aktyvūs ir pažangūs VU Teisės fakulteto studentai, kurie buvo paskirstyti į atskiras komandas su kitų šalių universitetų atstovais ir kuratoriais. Akademinių kuratoriaus pareigas atstovavo VU TF doc. dr. Rimantas Simaitis, o praktinio kuratoriaus poziciją užėmė advokatas Justas Jurkonis.

Karolis Jonuška / Asmeninio archyvo nuotr.

Rimantas Simaitis / VU nuotr.

„Mūsų studentai komandose turėjo dirbti kartu su kitų universitetų studentais iš skirtingų žemynų, komandinį darbą prižiūrint akademiniams, praktiniams ir Alumni kuratoriams. Jie gavo iššūkius keliančias tematikas, tyrinėjančias teisės paribius, jų santykį su technologija bei jos vystymusi. Studentų parengti projektai turėjo gyvybingai spręsti įvairius teisės ar tarpdisciplininius klausimus tarptautiniu mastu, plėtoti idėjas, kurios ateityje galėtų formuoti teisės praktikos peizažą, koks jis galėtų būti po 10 ar 50 metų“, – pasakojo doc. dr. R.Simaitis.

Anot K.Jonuškos, tai buvo tikras iššūkis, nes su problemomis, kurios buvo pateiktos užduotyse, jie nebuvo nuodugnai susipažinę. „Tačiau toks ir yra šio projekto tikslas – parodyti, kad teisininkai per savo mokslo metus gauna universalius įgūdžius, kuriuos geba panaudoti, pasiūlydami visuomenei alternatyvius problemos sprendimo būdus“, – tokią projekto prasmę įvardijo projekto dalyvis.

“

Studentų parengti projektai turėjo gyvybingai spręsti įvairius teisės ar tarpdisciplininius klausimus tarptautiniu mastu, plėtoti idėjas, kurios ateityje galėtų formuoti teisės praktikos peizažą, koks jis galėtų būti po 10 ar 50 metų.

”

Jo pastebėjimu, viso projekto metu buvo juntamas glaudus ryšys tarp teisės ir kitų disciplinų. „Jeigu pagrindinė verslo funkcija yra pasiūlyti visuomenei pridėtinę vertę teikiančią paslaugą ar prekę, kuri patenkintų visuomenės poreikį, tai teisė turi pažvelgti į visuomenę iš socialinio taško bei atkreipti dėmesį, kur yra didžiausios spragos, neatitikimai ar lūžiai bei ieškoti bendrų išeities taškų. Tokiu principu buvo mokomi tiek projekto dalyviai, tiek kuratoriai bei įvairių sričių atstovai.“

Skatina mąstyti įvairių disciplinų ribose

Tiek R.Simaitis, tiek K.Jonuška LWOW projektą vertina kaip išskirtinę ir itin vertingą patirtį. „Studentai labai praturtino savo akiratį, praplėtė pažinčių ratą, veiklos metodiką, sužinojo apie tai, kokios idėjos pasaulinio mastu šiuo metu yra aktualios teisės moksle“, – teigė doc. dr. R.Simaitis.

K.Jonuškos pastebėjimu, LWOW tapo unikalia galimybe susipažinti su kitų šalių atstovų požiūriais į teisininko

profesiją. „Buvo proga pastebėti, jog Amerikos studentai į teisininko profesiją žiūri kitaip nei mes. Jie teisės specialybę traktuoja kaip įgūdžių ir gebėjimų rinkinį, o ne kaip formalų išsilavinimą ar įgytą diplomą. Galbūt todėl jie ir lyderiauja visame pasaulyje“, – samprotavo pašnekovas.

Anot R.Simaičio, tokie projektai, kaip LWOV, plečia teisininkų pažinimo ribas ir kuria bendrą ateities teisės praktikos bei jos pritaikymo peizažą. „Pagrindinė LWOV mintis, jog teisininkai turi domėtis tarpdisciplininiais dalykais, nes tai yra teisės ateities vizija“, – savo išvadomis dalijosi doc. dr. R.Simaitis.

Geriausi ir įdomiausi projektai

LWOV metu išvystyti projektai, kuriuos, spręsdamos gautas užduotis, pateikė komandos, finaliniame etape konkuravo tarpusavyje. Doc. dr. R.Simaitis pristatė keletą geriausių:

„Pirmas projektas, kuris buvo pripažintas geriausiu turinio atžvilgiu, buvo susijęs su sporto teise ir dopingo vartojimo prevencija. Vienas jo tikslų – diegti internetines platformas, talpinant naudingą teisinę informaciją, tokiu būdu šviečiant tiek teisininkus, kurie dirba su sporto teise, tiek ir pačius sportininkus. Antrasis tikslas – teikti informaciją vartojamo dopingo sukeliama teisine žala, kartu skleidžiant etišką požiūrį į sportą. Šis projektas buvo traktuojamas kaip tarpdisciplininis dalykas, todėl kad jo metu buvo panaudotos tiek teisės žinios, tiek internetinės platformos, kurių dėka būtų formuojami socialiniai žmonijos, kurie tuo domisi ir pasisako už būtent tokią „antidopingo“ programą, tinklai.

“

Pagrindinė LWOV mintis, jog teisininkai turi domėtis tarpdisciplininiais dalykais, nes tai yra teisės ateities vizija.

”

Kitas projektas, sukėlęs daugybę minčių apie jo pažangumą, buvo susietas su informacinių technologijų kompanija IBM bei jos kuriamomis dirbtinio intelekto sistemomis. Šio projekto tikslas – pasinaudojant IBM vystomomis dirbtinio intelekto sistemomis sukurti taikomąją programą, kuri padėtų juristams atlikti rengiamų teisinių dokumentų kokybės analizę tam tikrais pjūviais ir pateiktų siūlymus dėl tobulinimo krypčių. Po šio projekto studentai buvo susisiekę su „IBM“ dirbtinio intelekto sistemų kūrėjais dėl tolimesnės projekto plėtotės.

Komandos „Record Cleaners“ („Teistumo“ įrašų valytojai) projekto pristatymo akimirka / 2016 m., Majamio universitetas / R.Simaičio nuotr.

Dar vienas projektas, kuris laimėjo kaip kūrybiškiausias projektas, buvo skirtas visiems, kurie kenčia nuo visuomeninio triukšmo. Šio projekto tikslas – pasiūlyti, jog žmonės, susidūrę su kaimynų keliamu triukšmu, ne tik naudotųsi autoritarinėmis sprendimo priemonėmis, t.y. skambintų į tam tikras instancijas ir praneštų apie visuomeninės tvarkos pažeidimą, o pasitelktų žymiai išmanesnes priemones, tokias kaip socialiniais tinklais ir pačių kaimynų tarpininkavimas.

Studentai, kurie dalyvavo šio projekto kūrime, sugalvojo sukurti socialinį tinklą žmonėms, kurie nori padėti spręsti triukšmo problemas, tarpininkauti kaimynams bei tapti savotiškais šio sukurto socialinio tinklo mediatoriais, kurie derintų kaimynų interesus bei skatintų talpinti išankstinius pranešimus apie numatomą triukšmą bei padėtų sutvarkyti iškilusius konfliktus dėl tų pačių išankstinių pranešimų sukeltos reakcijos. Pavyzdžiui, išankstinis pranešimas apie gimtadienio šventę, kad prisijungę tam tikro namo gyventojai iškart būtų informuoti apie tai. Šis projektas, jungiantis informacines technologijas ir ginčų sprendimo būdus buvo pripažintas vienas iš laimėtoju kūrybiškiausio projekto kategorijoje. Manychiau, tokie projektai labai skatina studentų kūrybiškumą, entuziazmą, o tai parodo, jog teisė yra besivystantis reiškinys, todėl modernių ginčų sprendimo ir konfliktų reguliavimo priemonių vis sparčiau daugėja.

Būta nemažai ir žemiškesnių projektų. Vienas projektas, kurį man teko kuruoti kaip akademiniam kuratoriui, buvo išrinktas kaip gyvybiškiausias projektas. Jo esmė buvo pasinaudojant internetinėmis platformomis spręsti greito teistumo panaikinimo problemas JAV jurisdikcijose. Šio projekto tikslas – sumažinti įkainius ir automatizuoti daugybę sudėtingų procedūrų, kurios atliekamos šiuo metu pilnuoju būdu, o tai atima labai daug laiko ir pinigų, ir niekas iki tol nepagalvojo, kad visa tai galima automatizuoti. Tokio pobūdžio projektas sulaukė susidomėjimo iš rizikos kapitalo investuotojų ir Majamio advokatūros. Majamio advokatūros pirmininkas iškart susidomėjo šiuo projektu ir užmezgė ryšius su jo autoriais – studentais. Rizikos kapitalo investuotojams irgi patiko šis verslo planas, todėl jie numatė galimybę pabandyti tai realizuoti.

Lietuvos studentai taip pat dalyvavo šitame projekte, jie pamatė, kaip tai vyksta. Natūralu, jog ir mes mąstome, jog, tam tikrus procesus ir veiksmus reikia patobulinti. Turime mokslinę studentų draugiją, kuri yra orientuota į kūrybiškus žmones ir skatina rimtai užsiimti moksline veikla jau nuo studentiško suolo. Pasiėmę įvairių minčių, idėjų iš šito projekto, apsvarstę įvairius bendradarbiavimo galimybių variantus, mes žadame toliau plėtoti šią veiklą. Panaudojant tą gerąją patirtį, toliau tobulinti mūsų veikos metodiką, studijų programas. Panašu, kad VU tampa tos pasaulinės bendruomenės nariu, sugėbančiu prisitraukti šias iniciatyvas.“

Inovatyvų žingsnį tarpdiscipliniškumo link žengęs VU būsimiems studentams nuo 2016 m. siūlo naują jungtinę bakalauro studijų programą – „Verslas ir teisė“, kurią bendromis pastangomis kūrė VU Ekonomikos ir Teisės fakultetų akademinė bendruomenė.

Daugiau apie studijų programą „Verslas ir teisė“ [galite sužinoti čia](#).